

С а д р ж а ј

Владимир В. Предић - [Јесењи ловац - Сlike са лeтовања](#)

Лове, а уловљени. / С вечери, туго, / ко коме плен? – вели песник (Момчило Настасијевић: Речи у камену, IX). Један други песник и драмски писац, Владимир В. Предић, као да је полазиште за своју поетску драму *Јесењи ловац* нашао у Настасијевићевим стиховима. Предићев интимистички позоришни комад бави се судбином човека и жене који су, како би Настасијевић рекао, ловци; они настоје да улове, ухвате и дефинишу смисао својих живота који протичу, како у драми видимо, у тананим зађевицама, разговорима који откривају њихове неспоразуме и очекивања, подједнако од других као и од себе. Стеван и Јелена су ловци који ће на крају бити уловљени у мрежу својих стрепњи, малих обмана и узајамних провера оданости. Али, иза тих наизглед безначајних и успутних разговора, налазе се предели суочавања са собом и смислом

живота. Стеван, утонуо у меланхолију која се појачава под утицајем мора у јесен, безуспешно покушава да проникне у суштину сопственог постојања, да открије његов смисао и да у томе смислу изнађе разлоге било каквог чињења. Јелена, пак, као бранилац женског принципа, жели да измири легитимно право на самооствареност са оданошћу коју као супруга дугује своме човеку. Њихови животи, које пратимо у тренуцима када се атмосфера усамљености и удаљености појачава, када се згушњава осећај тескобе и када клице узајамне сумњичавости прерастају у процес самопонижавања и неговања извесне кривице којој није одвећ лако наћи упориште, доспевају у кризу из које нема излаза... >>> види поговор

Миодраг Ђукић - [Фараон и лав](#)

Миодраг Ђукић драмом *Фараон и лав* шири подручје истраживања канцерогеног деловања аморалности у савременом друштву. Писац, по методу узорка, представља грађанску породицу у којој је дејство унутарњих сила међусобне мржње доведено до оне кризне тачке са које нема повратка у какву-такву нормалу, али и више од тога, са које нема никаквог повратка никуда. Са тог врха сукоба може се доспети само у потпуно и неопозиво расуло. Писца Миодрага Ђукића занима дејство опозитних сила, њихово међусобно укрштање, сукобљавање и поништавање. Носиоци тих сукобљених становишта су отац породице Саша Хаџи Жужул, његова супруга Олга и син Игор. Али, код Ђукића су у драмама увек односи далеко сложенији него што нам се учине у први мах; овога пута као драмски чиниоци појављују се и Ања, студенткиња виолине и кућна помоћница, Данијела, заљубљена у Игора и Видан, зидар. Они су у исти мах и драмска лица и катализатори свих процеса разоткривања узајамне мржње међу члановима породице Жужул. Породични сукоб доведен је до усијања услед Игоровог одбијања да настави студије музике; није, међутим, Игор одустао од музике због тога што је не воли, већ зато што није у стању да свесно демонстрира своје латентно хомосексуално опредељење. Отац, разуме се, доживљава разочарање понашањем свога јединца од кога је очекивао да настави мачо традицију Жужула. Између оца и сина, као миритељ и мрзитељ стаје Олга, покушавајући да спасе своју пројекцију синовљеве будућности, односно илузију коју је неговала годинама...

Миладин Шеварлић - [Византијски аметист](#)

Миладин Шеварлић наставља да испитује прошлост Србије, уверен да је прошлост друго име за садашњост. Драма *Византијски аметист* припада, дакле, корпусу Шеварлићевих историјских драма које су писане с намером да пруже другачију интерпретацију националних митологема; као и у пређашњим драмама које припадају овом тематско-мотивском опредељењу, и у Византијском аметисту Миладин Шеварлић полази од епског наслеђа да би његовим деструирањем изградио – од исте грађе – другачију зграду. Збивања на српском двору Ђурађа Бранковића дешавају се 1456. године. Време је, посматрано са становишта историографије, стриктно одређено, при чему се подразумева да су политичке прилике на Балкану као и статус Србије задати и да условљавају Бранковићеве владарске поступке. Али, писац у исти мах доказује архетипски статус Србије која је вазда у идентичном политичком окружењу и која се увек опредељује за ирационално а не за прагматично поступање. Тиме Шеварлић указује на трајно својство, па можда и на генетски кôд, народа који ће прво ратовати а онда се питати о смислу ратовања. Наш аутор, уз повест о земљи Србији која је увек предмет интересовања земаља у окружењу и која се упиње да одржи сувереност по сваку цену, води и паралелну причу о борби за власт која се води у окриљу породице деспота Ђурађа Бранковића. Свака борба за власт је подмукла, огорчена и прљава, па је таква и ова у којој ће привремени добитник бити Лазар Бранковић кога - као недовољно спретног у интригама ка победи води супруга Јелена...

Александар Ђаја - [Било једном у Србији](#)

Било једном у Србији комедија Александра Ђаје, у првобитној верзији носила је наслов Српски рулет; ту верзију писац је прерадио и допунио. Уосталом, у напомени, Ђаја вели: (Комедија Било једном у Србији) “Дешава се у Србији, у Београду, с почетка 20 века. Лица и догађаји су измишљени, а свака сличност са стварним лицима и догађајима је намерна. Аутор прихвата одговорност за извесну дозу сатиричности и цинизма према стварним историјским догађајима на српском Двору тога доба – али он их користи у најбољој намери, као опомену будућим нараштајима да се тако нешто (у стварном или метафоричком смислу) у Србији више никада не догоди. Нажалост, од првобитне верзије комада, па до ове – догађало се.” Писац Александар Ђаја, дакле, у комедиографско-сатирично сликање преврата који врше нижи официри, полази од знаног нам догађаја 1903. године, од “Мајског преврата”, да би нам показао како се зарад личних сујета и њима припадајућих анимозитета може срушити режим који је, додуше, рђав али који ће се заменити другим режимом који неће бити ништа бољи; ова списатељева теза почива на искуству које је имала земља Србија, када су завереници из 1903. практично представљали владајућу номенклатуру читав низ година. Али, Александра Ђају не занима историјска димензија у толикој мери да би написао историјску комедију или гротеску; писца интересује сâм механизам запоседања власти који је могућно применити у режимима који су обузети корупцијом а подложни самољубљу...

Мухарем Дурић - [Ћорава маца](#)

Комад Мухарема Дурића *Ћорава маца* припада жанру сатиричног драмског фељтона. Дурић, дакле, исписује повест о групи младих људи који немајући аутентичност ни у стварању (а желели би да буду ствараоци-уметници) ни у мишљењу, предузимају херостратску акцију – организовање фашистичке журке – не би ли скренули пажњу јавности на себе. Показује се, вели Дурић, да се у друштву скоројевића и неутемељених ауторитета може направити извесна медијска каријера на основу скандала, те да се таква каријера може уградити у културне и уметничке институције. Писац, како видимо, указује на корозивне тачке у организацији друштва које није заинтересовано – осим на нивоу декларација – да се позабави младим нараштајем, препуштајући га самом себи, незнању и свим облицима искушења. Ако друштвене институције не поседују свест о томе да су обавезне да усмере најмлађу популацију, због чега би онда млади требали да буду бољи од оних који предводе друштво?

Радомир Путник - [Поговор](#)

Едиција Савремена српска драма КЊИГА 36

Издавачи: УДРУЖЕЊЕ ДРАМСКИХ ПИСАЦА СРБИЈЕ, 11000 Београд, Господар Јевремова 19 и ПОЗОРИШТЕ “МОДЕРНА ГАРАЖА”, Мајке Јевросиме 30

www.drama.org.rs

udraps@gmail.com

За издаваче: Миодраг Ђукић и Братислав Петковић

Одговорни уредник, Миодраг Ђукић

Главни уредник, Момчило Ковачевић

Извршни уредник, Недељко Бодирога

Редакција: Миладин Шеварлић, Бошко Сувајцић, Снежана Кутрички, Милан Миња Обрадовић, др Едуард Дајч, Радомир Путник

Коректура - Редакција

Ликовно и техничко решење, Ново Чогурић

Припрема за штампу, Светозар Станкић

Штампа и повез: "ГРАФОРЕКЛАМ", Параћин

Штампање завршено децембра 2008.

Тираж: 300 примерака